

HIRDETÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és
minden közlemények ideintéendőik.

Fontos levelek csak ismert kizárólag
fogadtak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hozva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 6 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

84-hasábospétisor egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegből minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitási 4 hasábospétisorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdság sora 50 krajczar.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Csütörtök, Február 28.

43. szám

Az önkéntesekre vonatkozó szakaszok.

Parlamentári körökből írják a „Pester Correspondenz“-nek:

A józan ész győzött. Egyideig túl lehetett kiabálni, de végre mégis igazolva lett diadalmas ereje. Az elvesztett kormány-tekintélyről szóló mese milyen a mai hangulat világításában? Mint dőre fenyegetés, eloszlott álom. Nem tarthatott sokáig a mesterségesen felszított explozív ingerültség a kedélyekben.

A lázroham helyet adotta visszatérő nyugodtságnak s nemzetünk politikai érettségének nagy becsületére válik, hogy a higgadság visszatérte gyorsabb volt, mint maguk az optimisták várták. A 14. §-al felkeltett viharok fölött napi rendre tért a nemzet. A vélt jogsérelem orvoslva van s nem szégyenkezés nélkül tekinthetnek az gatók a „válság“ ilyen befejezésére, mert a kormány loyális készsége, a nyilvánult aggályokat egész mérvükben figyelembe venni, bizonyítja, hogy mily alaptalan volt az insinuatío, mintha az alkotmány integritásának érintése lett volna tervben.

Kedden megkezdte a képviselőház az önkéntesekre vonatkozó szakaszok tárgyalását. És ha a megkezdett esatározásból az imént fejlődő útközvet lefolyására következtetni lehet, úgy a méltó és tárgyilagos hang azon biztosítékot adja, hogy a tanácskozás folyamán nem a szenvedély, hanem a józan megfontolás, nem az izgalom, hanem a hazafias meggondolás lesz a szóvivő. Ha teljesül e remény, akkor nem aggódunk a két szakasz sorsa miatt. Miről van szó? Arról kell gondoskodni, hogy a második szolgálati év kellemtelensége senkit ne érjen, kinek tehetsége és akarata van a tisztí vizsgát letenni és kit csak a német

nyelv hiányos ismerete hátráltatna tehetőség és akarat daczára sikerrel tenni a vizsgát.

Mert az az egy igaz, hogy Magyarországon senki hátrányt nem szenvedhet azért, mert nemzeti művelést az államnyelv praeponderentiájával szerzett magának.

Báró Fejérváry kedden az összkormány nevében a képviselőház előtt oly nyilatkozatot tett, melyek nemcsak tárgyi tekintetben kell, hogy tökéletesen kielégítő biztosítékoknak tartassanak, hanem ezenfelül az összes közvéleményre meg azért is a legmegnyugtatóbb hatással lesznek, mert a miniszter határozottan kijelentette, hogy nyilatkozatainak megtételére a korona részéről feljogosított, felhatalmaztatott.

E nyilatkozat értelmében senki, a ki a német nyelvnek egy bizonyos, méltányosan megszabott minimumát bírja, ha csak egyébként igyekező és szorgalmas, nem lesz kénytelen, még egy második évet szolgálni. Az egyévi önkéntesi iskolába olyan katonatiszteket fognak rendelni, a kik a magyar nyelvet teljesen bírják, korlátolni fogják továbbá a katonai tantárgyak számát is.

A tankönyvek egyébiránt magyar nyelven lesznek megírva, s a vizsgáló bizottságok tagjaiul az államnyelvet bíró katonatisztek nevezetnek ki, úgy hogy az önkéntes, ha a szolgálathoz szükséges német nyelvi ismeretét bizonyíthatja, minden tantárgyból a neki folyékonyabb államnyelven fog vizsgázhatni.

Az aggályok felhátráltatott módon eloszlattak. A följajlott biztosítékok teljesen elégségesek, s józan észszel nem is lehet ellenük kifogást emelni. A kormány ellenesei legfőkébb azt fogják követelni, hogy e biztosítékokat törvénybe foglalják. Amde e követelés nem bír

jogosultsággal és törvényes alappal. Mert az 1867. XII. t. cz. az ez ügyekre vonatkozó intézkedéseket és rendelkezési jogot világosan és határozottan a korona számára tartja fön.

És mi azon véleményen vagyunk, hogy az, a ki folyvást a törvény tisztét emlegeti, mások jogait is tiszteltben kell, hogy tartsa.

Országgyűlés.

Budapest, 1889. febr. 27.

A képviselőház mai ülése is a védőerőjavaslat 24. és 25. szakaszainak folytatódó tárgyalása vette igénybe. A szakaszok mellett szóltak Tisza Lajos gróf és Teleki József gróf, ellene Irányi Dániel és Beöthy Akos.

A ház ülése ma is igen népes és látogatott, a hangulat mindvégig tárgyilagos és nyugodt volt; mind a négy szónokot a legnagyobb figyelemmel hallgatta meg a ház és helyeselte — a pártállások szerint. Ezen hangulatra az impulsust Tisza Lajos gróf, az első szónok adta meg kiválóan tárgyilagos és szigorúan higgadt érvelései beszédével, melyben az aggodalmakat legalább is túlzottan s a germanisatiót képzelt veszedelmeknek mondá. A többség soraiban élénk tetszés nyilatkozatok hangzottak fel, midőn a szónok a fiatalok hazafiságára és kötelességérzetére apellált.

Irányi Dániel, kit pártja, beszéde végzetével hosszasan és tüntetően megéljenzett, a tisztí vizsga magyar nyelvűségét törvényben kötelezően kimondatni kívánta; majd a felségjogok fogalmát és természetét fejtegette, kiemelve, hogy azokra az országgyűlés mindig gyakorolt befolyást.

Teleki József gróf nagy sikerű és szépen előadott tartalmas beszédét élvezettel hallgatta a ház, melynek többsége zajos helyeslésekkel kísérte szónok ama fejtegetéseit, melyekben a második évi szolgálatot a közterherviseles és a demokratia elveiből magyarázta ki. Súlyosnak ismeri el ugyan a §§. intézkedéseit, de viszontbiztosítékokat követelt; kívánta, hogy a gyakorlati képzés legyen a fődolog és ehhez alkalmaztassák az elméleti

képzés kivánt magyar tankönyveket. Ugy ő, mint Tisza Lajos gróf, eltagadta Gajary határozati javaslatát. A többség soraiból igen számosan kívántak szerencsét a fiatal szónok hatóságos beszédéhez.

Beöthy Akos, tagadhatlanul sok szó noklati jelességekben bővelkedő nagy beszéde folyamán igen behatóan foglalkozott a hadsereg közjei helyzetével; majd annak fejtegetésébe becsúszott, hogy az osztrák-magyar monarchia nem birodalom, mint Németország s oda concludált, hogy a közös hadsereget összhangba kell hozni közjei viszonyainkkal; közelebb kell hozni a nemzet szívéhez, mert csak így lesz igazán erőssé a megpróbáltatások idején. Végül módosítást adott be a 25. §-hoz, mely szerint a magyarországi egyéves önkénteseknek szabadságában áll az elméleti tisztí vizsgát magyar, vagy német nyelven letenni. Szónokot az egész ellenzék zajosan és hosszasan megéljenzete.

Végül még Justh Gyula interpellált a mezőhegyesi esatorna iránt, mire Széchenyi gróf miniszter adott pár szóban előzetes választ.

A mezőrendőrségi törvényjavaslat.

A képviselőház tegnapi ülésén, Széchenyi Pál gr. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter bejelentette az oly nagy fontosságú mezőrendőrségről szóló törvényjavaslatot.

A 101 §-ból álló terjedelmes javaslat tiz fejezetben intézkedik a mezőrendőrség ügyeiről. Szól a határokról, utakról és útletvényekről, a kártékony állatok és növények itársáról s a hasznos állatok oltalmazásáról, az állattenyésztésről, a legeltetésről, a mezőrendőrök s a mezőrendőri kibágásokról és büntetésekről, a kártérítési ügyekről és a mezőrendőri ügyekben eljáró hatóságokról.

Az ezen törvényjavaslatlallal egyidejűleg benyújtott terjedelmes indokolás kimerítő, a törvény összes fontos intézkedéseit alaposan megvilágító, a mezőgazdaság minden ágát felölöl, nagy statistikai anyaghal-mazzal és az elvont tudomány szempontjából is nagyérdékű kimutatásokkal ellátott szerves mű, melyből a következőkben közöljük a főbb pontokat:

Az indokolás első sorban kiemeli, hogy

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A rehabilitált asszony.

Elbeszélés. —
Írta: Bizám Endre.
(Folytatás.)

— De őt érdeklí ön — közelebről is — Sajnálom; köznapi lelkekkel nem tudnk rokonszenvezni.

— Érttem önt Albin.
Albin és Darányiné egymásra pillantot tak s Albin illedelmesen egy zsolyébe ereszkedett Darányinéval szemközt. Darányiné a pamlag szegletébe húzódott s karjával a kezevetre könyökölve kezére hajtotta a fejét. A kis Gizi ott babrált mamája lábainál, egy porcellán babúnak épen kifőzamadott lábát igyekezett helyre hozni. Pubi pedig a három lábú lovat csitította, hogy mit bokrosodott meg attól a porcellán kisasszonytól? Karddal, puskával kezében tanította meg katonaregulára.

Albin egy halk sohajt nyomott el az ajkai között, hogy az elejtett társalgási fonalat újra felvehesse.

— Ah bájos asszonyom kegyed azt mondá: ért engem? Nem is sejtí, e szavakkal, mily boldoggá tesz. Köszönöm ezerszer, forrón köszönöm. Ez életemnek nemesebb becsét kölcsönöz, — végre megtaláltam lelke nem létezének hitt felét.

— Albin, kérem, hogy érti ezt, magyarázza meg; talán ön is egy ideált teremtett magának és belátta hogy az csak phantom?

— Nem asszonyom, most már nem phantom többé, már ösmerem, látom, él, léleklík, beszélek vele.

— De Albin az Istenért — miket beszél?

— Ah, asszonyom mért tagadja meg szívét, lelkét attól a phantomtól, a kit ön is ismer, a kit lát, a ki egyedül isteni kegyedrt léleklík.

— Albin elfelejtkezí ön, hogy egy férjes nővel beszél?

— Aki tudom, nem egészen boldog.
— Hogy merészli azt mondani?! — Tagadom!

— Szép szemei, idegesen hullámozó kebele, nyugtalan viharzó kedélye megezőfolják.
— Ah!

— Hiszen mondá az előbb, hogy magyarázzam meg szavaim, kérdé tőlem, vajjon én is csalódtam-e? Igen én is bájos asszonyom, de kegyed is.

— Albin az istenért, mit merészel?
— Semmit, csak felhívásának fogok eleget tenni. Hallgassa meg, kérem mesémet, rövid és érdekes, szerelmem történetét mondám el. Meghallgat bájos asszonyom? Talán talán benne rokon vonásokat?

— Beszéljen.
Darányiné izgatottan és lázas kíváncsisággal lesté a szót Albin ajakáról. Albin pedig francia könnyedséggel, sikkal és eleganciával be-zelte el meséjét, mialatt Darányiné Albin albumával babrált.

— A nagy világnak minden, földiektől megszerezhető élvezetét átéltem. Minden, mi élvezet, örömet és kéjt nyújt másnak, engem ridegen siváran, érzéketlenül hagyott — szívetem mindég őrésnek éreztem. — Nem tudtam mi hiányzik? Elmentem Afrika rengeteibe, a vadak közé, vadász szenvedélyem vakmerő kalandokra ragadt, hogy ezer izgalmak között és számtalan veszélyben forgott életem, — azt hittem, hogy heves vérem majd itt feltalálja, a mit keres. — hiába! Szívem üres maradt nem találtam, a mit kerestem. Megmásztam az örökhasas Alpési csucsokat, hol a szédítő magasságban a felhőkbe olvad az orom, hol kietlen, kopár a bérce — rideg érzéketlen, mint magam —, azt hittem, hogy sivár életemnek itt találom fel társát. — Csalódtam. Szívem itt is üres maradt — nem találtam, a mit kerestem.

Aztán belevetettem magamat a világ zajába. Páris mámorító és élvadó karjaiba dőltem. Irigylet ember lettem, a legelőkelőbb

szalonok ajtai nyitlak meg előttem, és a bon-tonhoz én vertem a taktust.

Ünnepelt felvilági szépek, ragyogó, és hulló csillagok gyűlteik körültem, úgy néztem ki mint az üstökös a csillag uszálylyal, — fényesen, vakítóan, fenségesen! És én még sem éreztem magam boldognak.

Üres volt a szívem — nem találtam meg, a mit kerestem. — Aztán elvetődtem egy csendes városba, megösmertem egy isteni lényt, egy asszonyt, a kinek szíve dobogása az enyémmel visszhangja, a kinek lelke az én lelkemnek elszakadt fele. . . .

— Ah! Istenem! — sohajtott fel Darányiné.

— Most megtaláltam, a mit kerestem; találtam egy rokon lelket, de mihaszna! Nem vagyok-e még így boldogtalanabb, — mint addig, míg nem találtam meg azt, a kit kutattam?

— Miért? Kérdé izgatott hangon Darányiné, — mialatt félénken lesütötte szeméit és elpirult.

— Miért? Ah, bájos asszonyom még kegyed kérdí, hogy miért? Hiszen kegyedért engem — tudja, hogy miért! Hogy ne tudná, hiszen éppen olyan szánandó sorsa, mint én — nem találta meg lelke felét, árván bolyong egy egész életen keresztül, nem ismerve meg az emésztő szerelm titkos gyönyöreit. Nem szerethet szíve, lelke ide harnatos varázsával, nem ösmeri a magáért élő, haló szerelmet. — Nem érezte illatát a szívből fakadt szerelm bimbójának, annak az isteni szikrának nem érezte jótékony melegét, — csak a zsoldos szerelmet ismeri.

— Ah, Albin, Albin önnék igaza van.
— Látja bájos asszonyom, ott az albumban azt a szegény spanyol leányt? Látja azt a nővását? Ilyen az a zsoldos szerelm! Szeretnie kell urát, mert megíztezt érte. És elherud a gyönyörű virág az emésztő titkos tűz miatt, mely szívében ég, melylyel érdemesebb szívet gyújtja lángra. Ilyen a sorsa sok boldogtalan asszonynak — ilyen a kegyed is bájos asszonyom.

(Folyt. köv.)

tisztán mezőrendőri ügyekre nem szorítkozhatott a törvényjavaslat, hanem különösen hazánk viszonyait tekintetbe véve, ki kellett terjeszteni a földmivelés, az állattenyésztés és a gazdaságlakodás többféle ágának szabályozására is, úgy hogy az előterjesztés tulajdonképp egy mezőgazdasági törvény (code rural) jellegére emelkedett. — Miután a javaslatot oly ügyeket van hivatva szabályozni, a melyek az ország összes gazdaságát közvetlenül mindennapi foglalkozásaikban érintik, évekre terjedő beható tanulmányozások és szaktanácsokmányokra volt szükség, melyekben az ország minden vidékéről számos érdekelt szakember vett részt.

A törvényjavaslat kiterjeszkedik a birtokok elhatárolására, a birtok használatára, a telki szolgalmakra, a növénytermelés és a fenyésztés érdekeinek megvédésére, a káros állatok és gyomok irtására és az állattenyésztés emelésére. Az egyéni tulajdonnal kapcsolatos szabad elhatárolás, a magyar jog szellemében és kívánalmá szerint, a mezőgazdaság terén a javaslatban fenntartatik; korlátozások alkalmaztak azonban mégis annyiban (pl. köztársasági legeltetés rendezésénél, a külső birtok használatánál stb.) és mennyiben a szabad elhatárolás tényleg másoknak, vagy az országnak hátrányára szolgálhat. Egyik legfontosabb intézkedése az, hogy határjezek, díllókat készítése, fenntartása, szélesítése, megszüntetése, a legeltetési jog és a külső birtok szabad használata, első sorban a gyorsabb közigazgatási eljárás által szabályoztatnak, fenntartván azonban mindegyik esetben az érdekeltnek azon jogát, hogy tetszése szerint a közigazgatási hatóságokra vagy a bíróságokra bizza az ügynek végleges eldöntését.

A javaslat előírja a községi tevékenységét és vagyonát közreműködését mindenütt, a hol a gazdaság bizonyos hátrányainak elhárításáról van szó. A vitás határkérdéseket az elsőfokú közigazgatási hatóság intézi el. Rendeli, hogy a birtok határai állandó jelekkel tüntetendők fel, de továbbmenő részletekkel tartózkodik. Részletesen intézkedik a mező dűlő utókról. Szigorúan előírja az utak befalását, az erre vonatkozó módszert és kiváló súlyt fektet az eperák ültetésére. Előírja a községi falkolák felállítását és pedig erre 3 évi határidőt tűzve ki. Intézkedik a gyermekeknek a fenyésztésben való oktatásáról. Intézkedik továbbá a kártékony állatok és növények irtásáról és a hasznos növények oltalmazásáról. Ezen szempontból szabályozva van a káros állatok és növények terjedése ellen a forgalom és különös övintézkedéseket tartalmaz a méhek tekintetében. A hasznos madarak védelme tekintetében most nemzetközi tárgyalások lévén folyamatban, erre részletesen nem intézkedik. Igen behatók az állattenyésztésről szóló intézkedések, különös súlyt fektetve a lövényszerű ügyre, mely az utóbbi időkben oly örvendetes fejlődésnek indult. Hasonlólag intézkedik minden tekintetben a marhatenyésztés kérdéséről is. Az állattenyésztés kellő előmozdítása céljából az állatállomány létszámának nyilvántartását községenként elrendeli.

A legeltetés tárgyában a javaslat az osztatlan legelőket, valamint a község tulajdonát képező legelőkre nézve fontos mezőgazdasági és magánjogi viszonyokat érintő intézkedéseket tartalmaz. Előírja, — mennvi állapot bocsátható a közlegelőre, hogy a legelő egész területe egyszerre nem gyakorolható, hogy a legeltesben hátráltató állatokat együttesen legeltetni nem szabad, hogy egész ségtelen helyeken a legeltetés tilos és gondoskodik a közlegelők fenntartásának biztosításáról.

A törvényjavaslatnak talán legfontosabb intézkedése a külső birtok szabad használatának korlátozásában áll, a melyre, miután az ország némely vidékén a legnagyobb rablógazdaság folytattatik, amely a belső gazdasági életet helytelen eljárásra kényszeríti, — elkerülhetetlenül szükség volt a korlátozás abban áll, hogy a közös vetésforgó, a közös legeltetés, az ugar és tarlólegeltetés nem függ az egyesek önkényétől. — hanem a gazdaság ezen főalkatrészére nézve a birtokosok gyűlésének többsége a döntő. Ezen új intézmény azonban oly formákhoz kötött, a melyek az egyéni tulajdonnak védelmét lehetőleg biztosítják. A belsőségek felé pedig a tulajdonos teljesen szabadon rendelkezhetik.

A javaslat értelmében köteles minden község a külső határ őrzetere a viszonyok által kívánt számban mezőrendőriket alkalmazni. Intézkedik ezután a kihágások és a büntetésekről, a kártérítési ügyekről és a vitás kérdésekben illetékes hatóságokról. A harmadikok intézkedés a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszternek van fenn tartva.

Külföld.

A Crspi kormány átalakítása. Az olasz képviselőház, a pénzügyi javaslatok tárgyalását nem fogja betegezni. A kormány maga kívánja a tárgyalás elhalasztását oly célból, hogy időközben a Crspi minisztertervezet reorganizáltsanak. Az egész válságnak tisztán belügyi jellege van.

Szerb kormánykörökben — mint a N. Fr. Pressének jelentik, — beszélnek, hogy a király visszatérése után ki fogja jelenteni, hogy Christies Nicola cabinetje a választásokig hivatalában marad. — Beszélnek, hogy a kor-

mány az angol kereskedelmi szerződést felmondta, hogy a többi szerződéseket is, első sorban pedig az osztrák magyar szerződést felmondhassa, mivel a többi szerződések a leginkább kedvező angol szerződésen alapultak.

Napi hírek.

Márczius 15. A főiskolai magyar irodalmi önképzőkör választmánya f. hó 23-án tartott gyűlésében márczius hó 15-én tartandó hazafias ünnepélyre a szükséges előké születtek megkezdte. Felsőöltijá részvételre azon ifjúsági városi egyleteket, melyek az ünnepély impozansabbá tételére az előző években is közreműködtek. Megválasztotta az ünnepély szónokát Daróczy Elek 3 jh. személyében, — valamint a rendező bizottságot is, melynek tagjai: Buzás Pál 4 jh., Csányi Benő 3 th., Csikos Géza 3 jh., Csutoros Elek 4 th., Daróczy Elek 3 jh., Ludman Sándor 3 th., Mészáros Lajos 3 th., D. Nagy Imre 2 jh., Nagy Kálmán 8 o. Nagy Lajos 3 jh., Pap László 2 th., Pokoly József 4 th., Selyehi Géza 3 th., Szabó Imre 4 th., Sztompák Jenő 2 jh., Tóth József esk. fel. elnök. Az ünnepély műsora az ünnepély előtti napokban fog közzététni. Ugyancsak e körben „Nagy Imre” ünnepélyre is folynak az előkészületek.

Tanulmányi ut Fiuméba. A debreczeni kereskedelmi akadémia igazgatósága növendékeivel kirándulást tervez Fiuméba és onnan Triestbe, azon czélból, hogy az ezen városokban levő szakintézeteket, gyári telepeket és tanműhelyeket megismerhessék és hogy az egyébként is szép vidéket élvezhessék. Így kötik össze a hasznost a kellemessel. Az igazgatóság a kirándulás tervezetét már teljesen elkészítte, mely a közlek. miniszterium és a m. k. á. v. igazgatóságának támogatása mellett, a növendékeknek igen kevesbe fog kerülni, vagyis személynként 18 frt az uti bér oda és vissza, II. osztályon. A tervezet szerint az indulás f. é. április hó 12-én történik s abban 50 tanuló és 10 tanár vesz részt.

Statistika a debreczeni kollégium convictusáról. Elek Lajos a főiskolai tápintézet bizottság elnöke a folyó tápintézet első feléről több rendbeli adatot állított össze. — A tápintézetre püspöki felhívás folytán a vidékről eddig 1278 frtnyi adomány folyt be. Debreczenből 1030 frt. A városi hatóság 15 méter öl tűzifa segélyt adott. A tápintézetben a főiskola 926 növendéke közül 313/10 ékezett, vagyis 290. 160 gymnasiumi, 62 tanítóképzedei, 68 akadémiai tanulói. Szülők polgári állása szerint 40 ev. ref. lelkész fia, 37 tanítóé, 29 hivatalnoké, 52 földmivelé, 48 iparné, 7 földbíróé, 4 kereskedőé, 1 ügyvédé, 1 doktoré, 62 pedig apátlan árva. Tiszántali egyházközségeiből való 264, erdélyiből 10, füzüninéből 8, dunamellékből 6, dunántúlból 2. Ingvenes volt 34, 20 frtot fizető 33, 40 frtot fizető 82, 70 frtot fizető 141. Ezek összesen befizettek 7228 frt 16 kr. díjat. Az első felévben az élelmezési napok száma 153 volt, mely idő alatt az élelmezettek összes forgalma 35825 volt, az elfogyasztott fogyasztási cikkek értéke pedig 6776 frt 77 kr. és így növendékek egy napi élelmezésére szükséges anyag beszerzési ára 18-92 kr. volt. Az élelmezés a következő: minden növendék részére naponként fél kilogramm félfehér kenyér. Ebéd: leves, hus, mártással, főzelék hetenként 3 szor bussal, kétszer hus nélkül, kétszer tészta féle. Vacsora: hetenként egyszer leves és tészta, kétszer fűzelék bussal, egyszer husféle éték krumplival, rizzsel vagy tarhonyával. — A főbb fogyasztási cikkek közül az első félév alatt elfogyott mennyiség: 19.005 kgr. kenyér, 8763 kgr. marhahús, 748 kgr. borjúhús, 288 kgr. juhús, 1234 1/2 kgr. sertésbús, 450 kgr. zsir, 1671 kgr. liszt, 368 kgr. borso, 630 kgr. paszuly, 254 kgr. lenese, 377 kgr. rizs, 422 kgr. tarhonya, 131 kgr. árpa kása, 105 kgr. cukor, 574 kgr. só, 363 1/2 liter tej, 237 1/10 liter tejföl, 397 1/4 kgr. túró, 3645 drb tojás, 997 1/10 kgr. percz, 4102 kgr. krumpli stb. A beruházási költségek törlesztésével együtt a tápintézet összes kiadások 8563 jrt 71 krt. tettek ki az első félév alatt s ezen összeget az étező összes forgalmával elosztva egy növendék napi élelmezése 23-90 krba kerül.

Szikszay jéppályán megint szép közönség volt tegnap este. Kár, hogy az idő már nem látszik állandóan kedvezni a Halifax sportnak, de azért úgy látszik a korcsolyázási kedv még nem igen csökken. A villanyvilágítás, a nappalihoz hasonló fény — meg a szép leányzenek minden alkalommal esalogatnak pub icumot az immár közkedvelt següvé lett „Margit” jéppályához. Sokan kívánják, hogy még többször lenne tündéréj, — lesz is, majd — ha újra fagy.

Az iparos kör vasárnap d. e. tartja évi közgyűlést saját helyiségében. — A rendes tisztújító közgyűlési tárgyakon kívül fő tárgya lesz ezen közgyűlésnek a „Polgári kör”-rel való egyesülés kérdése is. Ezen ki való fontosságu gyűlésre ezen uton is felhívjuk a kör tagjainak figyelmét s kívánatos, hogy az egyesülés felett már ezuttal döntősen a közgyűlés. De hogy ez lehetővé váljék, az alapszabályok értelmében legalább 70 körtagnak megjelenése szükséges. Ha ennyien összem jönnének, a mindkét közművelődési egyesletre nézve fontos ügyben újabb közgyűlést

kell összehívni, mely a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes leend.

A debreczeni Eszaiás. Hollói József tegnap délután megint felméne Hajdu Gyula rendőrkapitányhoz, hogy megtudakolná, ad-e tekintetes tanács neki egy szobát, melyben három nap és három éjjel imádkozhassék a bűnös Debreczenért. De hát a szoba még mindig nincsen berendezve. A várostól úgy állik, hogy egy prófétahoz, a ki angyalokkal fraternizál, az imádkozó szobát méltóan rendeztesse be a város, nehogy rossz híre terjedjen oda fönn fűsvénységünknak. — A próféta — ugyanekkor könyvtárát is vissza kérte, melyből az örök igazságot és bölcseséget szedegeti. — A bibliotéka régi avult könyvekből áll. Vagyon benne egy új testamentum: „Az uri szent vatsorára megtanító könyvcske, a mely irattatott a gyengébbek kedvéért. Basileában MDCLX.” „Kereszttyén erköltsi tudomány 1808.” „Uj énekes könyv, mely a régi Gradual szerint jobbitva készített 1817.” és „Magyarország történetje” Budai Eszaiástól. — A mult éjjeli mennyei társalgás különben így végződik. „En ur vagyok az egész világon a bosszúállásnak Istene a ki ezt a dolgot (már t. i. a bűnös Debreczen elpusztítását) elhatározta, hogy megfogok fizetni mentül előbb kinek-kinek a maga érdeme szerint, mert léssen a nép egygyé a ki élni fog mind.” Miként Mózes két kötőára véspa hozta le a törvényt a Sinai hegyről, úgy Hollói is ezen legújabb látományát fölírta egy iv papirosra és azt ünnepélyesen átnyújtotta a kapitány urnak.

A debreczeni dohány beváltó hivatal a kistermelőkhöz a nagy termelők kertészeihez, illetve a dohánytermelőkkel megbízott tisztjeihez a dohánytermelés küszöbön álló tenedő, nevezetesen a palántrágya készítése, és dohány alú kijelölt föld-talaj előkészítésére vonatkozó munkálatoknak megjelzéséről a polgármesteri hivatal utján utmutató bírdetményt bocsátott ki. — Midőn ezt jelezzük egyszeres mind figyelemzetjük a termelőket, hogy egészséges számosháti dohánymagzsükségletüket a fentebb említett dohánybeváltó hivatalnál szerkeztetik be.

Katonai ünnepély. A napokban bucsuzott el a nyugdíjba helyezett Chwalla Adolf ezredes. — ki a vaskorona rend 3 ik osztályával tüntetett ki, — a 39-ik ezredtől. A nyugalmazási okmányban béke, és háború idején kiválóan teljesített szolgálatait elismerés fejeztetik ki az ezredesnek. A tisztikartól való elbucuzása a legmelegebb volt, s az agg harcossnak könyvek áztatták arcát midőn Krausz Dezső ezredes az ezred nevében elbucuzott tőle s a vaskorona rendtől mellére tűzte fel. Chwalla ezredes megindulva válaszolt a szép beszédre kifejtve beszédeben hogy a hosszú 40 év alatt melyet a katonaságnál töltött el, családjaként szerette a hadsereget s fájdalommal válik meg azon testülettől hol életének legszeb napjait érte át. A tisztikar az eltávozó ezredes tiszteltére dísz lakomát rendezett, hol Krausz ezredes ő felségét és Chwalla ezredest éltette. Bizonyára azok, kik az ezredes ur keze alatt szolgáltak, a megható jelenetet soha nem fogják elfelejteni s a szeretet, a megemlékezés mindig fog élni szíveikben. Az ezred ur parancsnoka Krausz Dezső ezredes ur lett, ki már 10 év óta szolgál a derek házi ezredünkben. Krausz ezredes ur, mint kiváló katona, mint szigorú de igazságos és méltányos főtiszt mióta városunkban lakik, az egész közönség osztatlan elismerését méltán érdemelte ki, — kitüntetésének szívünkben örvendünk.

Battenberg Sándor herceg házassága. Loisinger Johanna, a dramstadti színház énekesnője, Battenberg Sándor herceg neje, pozsonyi születésű. — A kisasszony 1865-ben született Pozsonyban polgári szülőktől, kik egyszerű körülmények között éltek, mégis általános tiszteletben állottak. Atyja, Loisinger János, anyja született Meier Mária. Loisinger Johanna Pozsonyban neveltetett, zenei kiképzését is ott nyerte. 1883 szülői óda költözökök. Atyja nem sokára meghalt. A kisasszonynak egy testvére a hadseregben szolgált. A „N. Fr. Presse” az énekesnőről, kit Loisinger Amáliának nevez a következő adatokat közli: A kisasszony egy magasabb rangú osztrák-magyar katonatiszt leánya. Szülei Magyarországon élnek. A leány körülbelül 25 éves, szép szölkének, tetszetős megjelenésűnek festik. Színházi körökben beszélnek, hogy Loisinger kisasszony a prágai conservatoriumot szép eredménnyel elvégezvén, Stolz karnesternél képezte magát tovább az énekekben. Azt beszélik, hogy először a troppai színházhoz volt szerződve, hol a coloratur-énekesnő Nicolini szingazgató vezetése alatt az 1884—1885 sáisonban szép sikerrel működött. Troppauból Linzbe ment s onnét a dramstadti udvari színházhoz szerződött, hol most is működik. A közönség kedvét mindenütt megnyerte.

Biharmegye területére már helyalkították a rega'e törvény értelmében a kivétó bizottságok melyek az italmérsi illeték, valamint esetleg az italmérsi adó megállapítására vannak hivatva. A bizottságok az észak-bihari városokra nézve a következők: Derecske. Elnök: Makay Emil, Szakértői: Roth Ferenc, Hoffer Lajos derecskei lakosok, B-Ujfalva. Elnök: Makay Emil, Szakértői: Karakas Imre, Szabó Károly ujfalu lakosok, M. Keresztés. Elnök: Makay Emil, Szakértői: Greczkó Lajos, Leibstein Sámuel m.-keresztési lakosok, Derecske vi-

déke Elnök: Varjas Gábor, Szakértői: Mikola Antal, Khon Ferenc derecskei lakosok, B-Ujfalva vidéke Elnök: Papp Béla p. ü. öri szemléssz. Szakértői: Bottyán Gábor, Zádor M. b. ujfalu lakosok, M. Keresztés vidéke Elnök: Pirkes István p. ü. ö. szemléssz. Szakértői: Fränkel Izrael, Schwarz Emánuel m.-keresztési lakosok, Margittya Elnök: Papp János, Szakértői: Altman Mátyás, Henger Viktor margittai lakosok, Székelyhid vidéke Elnök: Csizmadia Antal pénzügyőr, szemléssz. Szakértői: Szabó K. Beck Menyhért székelybidi lakosok, Rmihályfalva vidéke Elnök: Váent Dániel pénzügyőri szemléssz. Szakértők: Botos György, Grósz Herman rmihályfalvai lakosok.

A rendőrségről. Szerelemből.

Zsuzsa bizony már túl van a bimbókoron. Nem tudja mikor született, csak onnan veti számítását, mikor a bátyjának a kongráci csatában átlőtték a fülét. Akkor volt 12 éves. Különb ennyi idő alatt sem tudott megszépülni: gombaalkuvá dudorodott az orra, az egyik szemébe belevette magát a trachoma, az arcának többi részét pedig elverta a ragya.

A vénlány lopott. Nem is tagadja. Es ki tehet ró'a, hogy rajta csípték.

— Es mit akart azzal a kalappal!
— En!
— Maga hát!
— A kalappal?
— A kalappal.

— Hogy én mit akartam a kalappal?
— Persze hát! Ne beszéljen annyit, ha nem egy kettő, ki vele!

— Hozzá Kap Zsuzsanna a köténya szeléz, aztán el is pirul bizonyosan titokban és szemérmesen mosolyogva feleli:

— A szeretőmnek loptam.

Miért megy el a lakó?

A vastag zsíros posztóba öltözött háziur olyan testtartással lép a kapitány elé, mintha az egész eleje csupa mell volna, s erőteljesen hangsúlyoz minden szótogat, azaz csak hangsúlyozná, ha szörnyű rekedt ége miatt a lungbápnágnál különben tudna beszélni: így csak néha szabadul neki a hangja pántlikája s ilyenkor úgy tetszik, mintha valami nagy bombardon keresztül recesgettén a szót.

— Nagy a panaszom, tekintetes ur!
— Mi?
— Hogy fölmondott a lakó.
— Miért?
— Nem tudom.
— Veszekedtek?
— Ma veszekedünk.
— Talán abban rekedt el?
— Sokat káromkodtom.
— Az nem szép. Dehát miért veszekedtek.

— Mert már hureolkodik.
— Ilyen hamar?
— En is mondtam neki,
— Dehát valami okának kell lenni, hogy ilyen rögtönösen elmegy.

Főrebíllenti a fejét a paraszt háziur, azután kinyírog nagy kínosan:

— Leszakadt a stukatúr.

CSARNOK.

Egészségügy.

Az ágy, melyben nyugszunk és alszunk, a neki adott berendezés által többé-kevésbé egy éji öltözött lesz, melynek oltalma alatt testünk 7-8 óráig pihen fizikai és pszichiai erejének megújítása végett.

Az ágy nemű feladata az, hogy testünket egyenletes hőmérsékben tartsa. Testünk betakarására azért kell éjjel nagy gondot fordítani, mert a test éjjel rendszeren kevesbe meleget termel, mint nappal, mikor a munka és mozgás mindmennyi melegeforrás gyanánt szerepelnek. E miatt éjjel sokkal melegebb ruhára van szükségünk, mint nappal, úgy, hogy ha valaki az éjt oly helyen, melynek hőmérsékét nappal hidegnek nem találta, a rendes nappali ruházatában aludná át, bizonyára igen meghűlné.

Az egészséges és erősítő álmoknak egyik főfeltétele a testnek kényelmes elhelyezése: a fekhelynek olyannak kell lennie, hogy a test minden izületének lehetőleg tág határok között szabad mozgékonyaságot engedjen. — Minthogy a test fekvés közben az ágyra nyomást gyakorol, az ágy ezen nyomást visszaadja mint ellennyomást és pedig annál erősebben, minél kevésbé enged maga a test nyomásának. Ha teltszük, hogy a test 60 kiloyi súlylyal nyom az ágyra, akkor az ágy is annyi nyomást fog gyakorolni a testnek vele érintkező részeire. Ha például hát tal egy deszkára fekszünk, a deszka hátunkra 60 kíoy nyomást fog gyakorolni, mely nyomás azonban a deszkával érintkező pontok között megoszlik.

Ezen ellennyomás ruganyos anyagoknak derekaljul való használata által ad minimum redukáltatik. A mily mértékben azonban a ruganyos anyag ruganyosságát elveszti, pl. a szalma, ha fel nem rázatik, elveszti ezen nyomást kiegyenlítő képességét. Ha a szalma helyett mohát, tengeri füvet, lőszört stb. használunk, nagyobb és egyenletesebb engedékenységgel bíró derekaljat

állított egyik az egizot ut megörz takaróv minőség mennyi utolsó karóra különös esetben róra va gendó a test tének a vességet osos ág, ugyanis annál a gyapj más fele

Ehly gyapot zölgeséit mely eg igényel, végő ha hogy a szerves fontossá let, kött beteg ta hogy az álta eg ság kiv hogy az és matr ideig k

Ez sen ott ágyban de a me ber ker kászárú sajtóság neműek nek, lel latba. A igen ke hatnak

A zet felő letbe. A hátán tészés foglal e kuporod alvóknál felhuzot keznek a test Az oly fogékon fektizne tukon f szoktak, a balold azon u Sziv- és gyakori esaknem

Az is, ha tiszta le lehetöleg romlott a falaknak, leh kell len

Ná Simonffy trtot ad álló „hi tanulók nemés let nev Papp G

Né is mind lom nyí meleg éri ledkezett egylet a az egylo javára s egyétt 2 kegyes 1 sük egy megbízot befizette zást s a rendbeli nyozó t kezelte gyümöc kedést domásár mind az küszönet négylet Gyóry

Né hallg. adomány ben hál elnök.

rtői: Mi-
lakosok.
Béla p. ü.
ábor. Zár-
sztejs
ő szem-
Schwarz
gittfa
mann Má-
pok. Szé-
madia An-
Szabó K.
E. R. mi-
lént Dá-
értők:
nyitfalvai

bimbóko-
k onnan
a könyg-
skor volt
am tudott
odott az
magát a
pedig el-

a, hogy
ba!

ppal?
nyit, ha
ya szélé-
kbar és
m.

t háziur
mintha
teljesen
k hang-
y csak
ikája s
gy bom-

ur!

Vesze-

i, hogy
háziur,

alunk,
kevésbé
a alatt
vehiciá

testünk
gondot
vesebb
munka
raúnt
leg-ebb
gy,
lynek
ta, a
bizo-

egyik
zése:
gy a
tárok
en. —
ra nyo
szisz-
erő
test
st 60
or az
test-
hát
atunk
nyo-
ontok

ragok
d mi-
azon-
át el-
zatik,
pengé-
engeri
b és
kaljat

állíthatunk elő, ezen anyagok közül azonban egyik sem képes a rugalmas sodronymatracot utólrni: ezt azonban a test melegének megőrzése végett jó valamely rossz hővezető takaróval befedni. Az ágytakarók száma és minősége attól függ, hogy a fekvő egyén mennyire szokott levetközni. Annak, ki az utolsó ingig szokott levetkezni, melegebb takaróra van szüksége, mint annak, ki egy különös hosszú hálókabátot használ. Míg első esetben vastag, lehetőleg tollal töltött, takaróra van szükség, addig a másodikban elegendő egy egyszerű gyapot vagy vattatakaró a test melegének megőrzésére. Testünk felületének azon sajátága, hogy folytonosan nedvességet választ el, szükségessé teszi a likacsos ágynemű használatát. Az ágyneműnek ugyanis nedvszívó és nedvtovaveztő képessége annál nagyobb, minél likacsosabb — ezért is a gyapjuszövetből készült takarók valamennyi más felett előséget érdemének.

Elhészjárul még az is, hogy a toll, gyapju, gyapot nagy mértékben képesek a test kigőzölését visszatartani. Ez oly körülmény, mely egészségünk érdekében nagy figyelmet igényel; jó lesz az ágyneműket a friss levegő hatásának lehetőleg sok ideig kitenni, hogy a friss levegő, a felületen besűrűdött szerves kigőzöléseket eltávolítsa. Különös fontosságú ezen szabály betegeknél, s ha lehet, köteleességévé kell tenni az ápolónak a beteg takarójának naponkénti változtatását, hogy az eltávolított ágynemű a friss levegő által egy egész napig tisztítsák. A tisztaság kívánalmainál fogva magától érthető, hogy az ágynak alsó részét, így a lepedőt és matracokat is lehetőleg gyakran és hosszú ideig kell szellőztetni.

Ezen egészségügyi szabályokat különösen ott kell figyelemmel kísérni, a hol egy ágyban nem mindig ugyanazon egyén hál, de a melyben egyszer egy, máskor más ember keres nyugalmat, tehát a vendéglők és kaszárnyákban. A vászonfeléknék nedvszívó sajátágainál fogva szükséges, hogy az ágyneműket, melyek testünkkel érintkezésbe jönnek, lehetőleg szárazon vételessen használta. A nedves lepedőknél a likacsosság csak igen kevéssé van meg, miért is ezek hűtőleg hatnak és néhez betegségek okává lehetnek.

A fekvés közben a testnek adandó helyzet felől határozott szabályokat adni nem lehet. A gyermek életének első hónapjaiban hátán fekszik, mihelyt azonban helyzetét tettség szerint tudja változtatni, oldalfekvést foglal el, ugy hogy gyakran teljesen összekuporodva fekszik, mint születése előtt. Az alvóknak azon szokásuk, hogy lehetőleg felhuzott lábszárrakkal, összekuporodva igyekeznek fekdüni, azon törekvésre vall, hogy a test melege lehetőleg megőriztessék. — Az oly egyének, kik a meghülés iránt kevéssé fogékonnyak, többnyire hátton, kinyújtózva fekszenek, nyáron pedig még olyanok is hátton fekszenek, a kik télen összekuporodva szoktak aludni. Nagy testű emberek többnyire a baloldalon aludnak, mert így kevesebb azon nyomás, mely a májra gyakorolhatik. Szív- és tüdőbajosok, kik ideggyöngöség miatt gyakori szívdobogásban szenvednek, hátton, csaknem ülve fekszenek.

Az egészséges alvásnak egyik főfeltétele az is, hogy azon tér, melyben az ágy áll, tiszta legyen, továbbá az alvó kigőzöléseit lehetőleg hamar elvezesse és az eltávolított romlott levegőt folyton frissel pótolja. Tehát a falaknak, melyek közelében az ágyak állnak, lehetőleg szárazoknak és vastagoknak kell lenni.

A közönség köréből.

Köszönetnyilvánítások.
Néhai Steinfeld Ignác ur örökösei nagys. Simonffy Imre polgármester ur utján 30-30 frtot adományoztak a főiskola kebelében fenn álló „hittanszaki segélyegylet” s a „felsőbb tanulók olvasó egylete” részére. Fogadják a nemes lelkű adományozók a két ifjúsági egylet nevében kifejezett hálás köszönetemet. Papp Gusztáv főisk. szenior elnök.

Néhai Steinfeld Ignác ur, ki életében is mind annyiszor, valahányszor erre alkalom nyílt — szép jelt adta a nögyelet iránti meleg érdeklődésének: végakarataiban sem ledőkezett meg arról, amennyiben nevezett egylet alapítókéje gyarapítására 1000 frtot, s az egylet felügyelete alatt álló árvaház alapja javára szintén 1000 frtot s így a két czélra együtt 2000, az az kétezer o. é. forintot volt kegyes hagyományozni. Ez összeg az örökösök egyike, Tek. Steinfeld Mihály ur, mint megbízott utján az egylet pénztárába immár befizettettvén: midőn e kegyes hagyományozást s azon eljárásunkat, miszerint ama két rendbeli összegnek, mint a b. e. hagyományozó nevé viselendő alapítókének külön kezeltetése s rendeltetésük szerint leendő gyümölcsösztetésére nézve a szükségesség intézkedést megtettük — a nagy közönségnek tudomására hozni szerencsénk van: egyszerűs mind az igen tisztelt örökösöknek legmélyebb köszönetünket nyilvánítjuk. — A jótékony nögyelet nevében Veresné Szathmáry Teréz, Györy Elek pénztárnok.

Néhai Steinfeld Ignác ur örökösei a joghallg. segítő egyesülete javára 30 frtot adományoztak Fogadják az egyesület nevében hálás köszönetemet, ifj. Buzás Pál s. e. elnök.

Néhai Steinfeld Ignác örökösei, azon szívességükért, hogy a boldogemlékezett örökhagyó végrendeletének folytán különböző czé okra hagyományozott 1000 frtból a „Debreceeni könyvnyomdászok” be- és utas-segélyező egyletét is 25 frt segélyadományban részesítették, ugyszinte nagyságos Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester és tek. Steinfeld Antal városi képviselő urak, ezen ügyben tett szíves közbenjárásukért fogadják a fent nevezett egylet nevében egy egyenként mint összesen, leghálásabb köszönetem nyilvánítását. Fries József elnök.

Néhai Steinfeld Ignác ur örökösei a debreczeni ref. ispotályi szegények „temetkezési alap” javára 50 frtot voltak szívesek ugos. polgármester ur utján adományozni. Fogadják nemes tettökért szegényeink nevében a felügyelőség legmélyebb köszönetét. Isp. felügyelő.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank tekintetes igazgatósága 20 frt adományt kegyeskedett a kereskedő ifjak önképző egyesülete részére hozzájárulni, mely szíves adományért egyesületünk nevében hálás köszönetemet nyilvánítottam, Biró József elnök.

Az „Alföldi Takarékpénztár” 5 forintot volt szíves adományozni evang. iskolánk javára. Midőn ezt nyilvánosan is nyugtáztam, nem mulasztom el az „Alföldi Takarékpénztár” tek. igazgatóságának evang. egyházunk nevében legmélyebb köszönetemet kifejezni. Martny Lajos ev. lelk.

Az „alföldi takarékpénztár” tek. igazgatósága 10 forintot; a sertés vágó ifjúság pedig 3 forintot volt szíves az iparos ifjúság önképző egylete pénztára javára adományozni. Fogadják a kegyes adakozók az egylet nevében hálás köszönetemet. Szedlák József pénztárnok.

Az „alföldi takarékpénztár” igazgatósága a „Chevra cadisa” izr. jótékony egyletnek 5. o. é. frtot adott, melyért fogadja a nevezett takarékpénztár igen tisztelt igazgatósága az egylet köszönetét. Az elnökség.

Dr. Király István ur Resiczáról 3 frtot küldött a „Debreceeni” kiadóhivatala által kezemhez boldogult Nagy Pál tanár síremlékére, mely összeget átvévén, azonnal betettem a debreczeni ipar és kereskedelmi bank betéti könyvére. Tüdös János gym. igazgató.

Néhai Steinfeld Ignác örökösei a gazdasági tanintézet segély alapja javára 50 forintot adományoztak, fogadják ezért az egylet nevében hálás köszönetünket. Szele Ambró elnök. Balika Sándor pénztárnok.

Néhai Steinfeld Ignác ur örökösei a vöröskereszt egylet pénztára javára 100 forintot, — a kereskedő kóroda részére 25 forintot, s a kereskedő ifjak önképző egylete részére 30 forintot és így összesen 155 forintot voltak szívesek nagys. Simonffy Imre kir. tanácsos. polgármester ur által kezemhez juttatni, mely kegyes adományért az említett testület nevében ez uton is hálás köszönetemet nyilvánítottam. Zádor Lajos.

Néhai Steinfeld Ignác ur örökösei a debreczeni iparos ifjúság önképző egylete pénztára javára 50, azaz ötven forint adományt tettek, mely kegyes adományért fogadják az egylet nevében nyilvánított hálás köszönetemet. Szedlák József.

A debreczeni önkéntes tüztöltő egylet zenekara fenntartási költségeire Bészler Lajos ur 4 frtot, Kocsis István ur 1 frtot adományozott, továbbá újabbban a zenekarnak pártoló tagjai lettek Kleinfeller Károly ur havi 50 krral, Fábian István ur havi 30 krral, Török József ur havi 20 krral, végül Mayer Emil ur rendes évi tagsági díján felül még 1 frtot adományozott, mely adományokért az egylet nevében köszönetemet nyilvánítottam. Tikos István zenebizottsági pénztárnok.

Néhai Steinfeld Ignác ur örökösei: Steinfeld Mihály ur, Winterberg Gyuláné Fieschl Lászlóné urnok édes atyjok vég akarata szerint a „debreczeni ur. betegsegélyező és ápoló nögyelet” részére ezer forint o. é. adományt tévén, midőn ezen nemes-szívű jótékonyagot nyilvánosan elismerjük, egyuttal egyletünk nevében hálás köszönetet nyilvánítottuk. Debreceen, 1889. febr. 27. — Dr. Scheer Beuóné, izr. nögyel. elnök.

A debreczeni ipar és keresk. bank tek. igazgatósága 10 o. é. frtot volt kegyes adományozni a debreczeni könyvnyomdászok egyletének részére, mely nemes adományért fogadja a fentnevezett igazgatóság egyletünk nevében hálás köszönetem. Debreceen, 1889. febr. 27. Fries József, elnök.

Azon 1000 frtos hagyományból, melyet néhai Steinfeld Ignác ur különböző egyletek és humanisztikus intézmények között felosztani rendelt, a debreczeni szünigyeget is 30 frtot nyert szerény pénztára részére. Ezen adományt egyel. pénztárnok urhoz beszolgáltattam s e helyütt mondom köszönetet ugy a f. örökösöknek, mint a felosztással megbízott t. uraknak Komlóssy Arthur szünigyegeti elnök.

A sertés vágó ifjúság az iparos iskolai ösztöndíj összeg gyarapítására két forintot adott, mely adományért a sertés vágó ifjúságának a jutalmazandó iparos tanulók nevében is szíves köszönetet mond Dóczy Gedeon ip. isk. igazgató.

A „Debreczeni ipar és kereskedelmi bank” igazgatósága f. hó 17-én tartott közgyűlési határozata folytán, a 48-9 honvédegylet részére 10 frtot adományozott. Mely bazafias adományért — addig is míg a megtartandó közgyűlésen jegyzőkönyvileg fejezheti ki az egylet köszönetét, — ez uton mond nyilvános nyugtázása mellett köszönetet a 48/9 honvéd egylet elnökségére.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank tekintetes közgyűlése által a „Fröbel gyermekert egylet” részére megszavazott és hozzájárult 10 frt. kegyes adományért — az egylet nevében — hálás köszönetemet nyilvánítottam Varga Dalmy Teréz elnök.

Farsang.

Gazdász-bál. A várva-várt gazdász bál. az ideai mulatságok közül talán a legkellemesebb — és a sorrendben a legutolsó szombaton lesz. Szép leányaink és menyecskeink bizony nyál fényessé és feledhetetlen kedvességűvé teendik a márczius 2-iki éjet. A talpaláva óra készül a fiatalok, vágyik a táncba a szép nem és lesz kigyuladt arc, kitörő jókedv, „int minden évben. Az új gazdász csárdást is ez alkalommal mutatják be a Magyarok.

Czigánybál. Tisztelettel tudatom mind azon urakkal, a kik netalán meghívót a zene társulatom által rendezendő czigány bárra nem kaptak, azért ott mindnyájukat a legszívesebben látjuk. Rác Károly.

Színház.

Jutalomjátékok. Andorfy Péter derék komikusunk s a kintün rendező e czélra „Egy krajezar” cz., a debreczeni viszonyokra alkalmazott színművet választotta ki jutalomjátéku. Rónaszék Gyusztáv, a mely kedvezésünkel szemben szintén corrigálni való egy nem sikerült jutalomjáték, a kaczagató „Színházi képtelenségek”-ben fog fellépni. A Hada jutalomjátéka is igen érdekesnek ígérkezik: Vasárnap, a „Falu rosszá”-ban lesz az, és ebben Margó Czélia játsza a Finum Rózi szerepét. Darabban énekel először Hadai a trónörökös kedvelt melabus dalaiából. (Édes anyám is volt nekem, „Bura hajlik a szomorú füze ága...” s énekelni fogják az „Is, is, is”-nótát Szentirmai jeles zene-szerzőtől, a melyet most Blaha Lujza oly nagy hatással énekel a népszínházban. — Legérdekesebb jutalomjáték lesz azonban a Kopácsi Juliska kisasszonya a jövő héten esütörtökön.

Szerdán „Uff király” előadását csak közepes számú közönség nézte végig, pedig a jól összevágó előadás telt házat érdemelt volna. Margó Czélia Lazulija többször keltett zajos tapsot és a közönség a szokott melegséggel fogadta. Uff királyt Andorfi adta pompás humorral. Rónaszék Szirokkója páratlan alakítás. A „mit szoltok a 25 ik s. hoz?” után, mikor a kar „ez jó!” helyett hátra fordított Uffnak — zajos tapsot provokált. Losarekné, Hegyessy, Ellinger Ilona szokott kedvvel játszottak.

Hadai Sándor jutalomjátéka. Szintársulatunk kedvelt, kintün népszínműnekesének Vasárnap lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal „A falu rossza” kerül színe berlettolyamban. Hadai, ki már évek óta kedvence a debreczeni közönségnek, ez alkalommal is egyik legjobb szerepét játsza. Megszoktuk már öt szép alakjával, megnyerő modorával és kellemes énekével színpadunkon, hol alig volt szerepe, melyben zajos taps ne lett volna a hála részünkről a nyújtott élvezetekért. Da aít minden népszínműben igazi magyar érzéssel, meghamisíthatlan természetességgel szokta elénekelni és játéka a legjellemzetesebb közvetlenség ömlik el. E jutalomjáték alkalmával is tér nyílik a színművész és a közönség közti rokonszenv és szeretett kinyilvánítására. Bizonyonyal hisszük, hogy a megérd-melt elismerés jeli nem fogunk elmaradni. Legyen minden tekintetben kedves emlékü a vasárnap est a mi Göndör Sándorunknak.

Közgazdaság.

A budapesti gabonatözsderől.
Febr. 27.
Buzát ma gyöngöbben kinaltak, a vétel- és elvétel mérsékelt, az irányzat szilárd volt és mintegy 18,000 mm. kelt el, 5 krral magasabb árákon. Más magvak változatlanok.
Elkelt: Buzá: tiszavidéki 600 mm. 80 k. 7 frt 70 k, 2900 mm. 80 k. 7 frt 75 k, 100 mm. 79-8 k. 7 frt 65 k, 100 mm. 79 k. 7 frt 65 k, 100 mm. 79-7 k. 7 frt 70 k, 100 mm. 79-4 k. 7 frt 70 k, 200 mm. 79-2 k. 7 frt 70 k. időre.
Pestv. 1900 mm. 80-5 k. 7 frt 57 1/2 k, 5200 mm. 80 k. 7 frt 57 1/2 k, 600 mm. 78-8 k. 7 frt 57 1/2 k, időre.

Kalocsai: 1000 mm. 78-4 k. 7 frt 57 1/2 k, időre.
Erdélyi: 100 mm. 78 k. 7 frt 10 k, 100 mm. 77 k. 7 frt 20 k, időre.
A déli tőzsde zárlatai pedig:
Buzá tavaszra 1889. 7.38 pénz, 7.39 áru; őszre 7.55 pénz, 7.56 áru; tengeri máj.—jun.-ra 5.04 pénz, 5.05 áru; zab tavaszra 1889. 5.33 pénz, 5.35 áru.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap pénteken 1889. márczius 1-én,
páratlan bérletben:
Válás után,
(Oh azok az anyósok.)
Vigjáték 3 felvonásban.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Véteszi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Képviselőt keresek
az itteni piacra és környékére debreczeni hurka- és szalonnában.
Szíves ajánlatok „C. Z. 100” alatt postar. restante Wien, Währin.

Takarmánynak, vetni való

bükkönyt és zabot,
óriási kerek Répa.
LÓHERE és FRANCZIA LUCZERNA magvakat,
szepességi borsó, lencse
szép citrom és veresbélü narancsot,
kiváló finom kávékat.
Asztalosok és szobafestők részére
mindenféle föld. és vegyelemezest FESTÉKET,
ENYVET, FIRNISZT és LACKOT,
előnyös ár és pontos kiszolgálás mellett ajánl
KOHN HENRIK
főúr, RANUNKEL-ház.

KASZANYITZKY ENDRE
előbb
KUHINKA
ISTVÁN K.
ajánlja a t. cz. közönségnek, vendéglő és kávéháztulajdonosoknak dúsán és a legnagyobb választékkal berendezett raktárát,

ÜVEG, PORCELLÁN,
háztartási cikkek.
konyhaszerelvények, china ezüst, alpaeca, disztárgyak és evőeszközökből a legjutányosabb gyári árak és pontos kiszolgálás mellett.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.
Árjegyzékkel kívánatra bér-bentve szolgálok.
Tisztelettel
KASZANYITZKY ENDRE
Debreceen, Piac utca 1900.

Kardos László
vászon és fehérmű üzletében
még mindig kaphatók
VALÓDI
Rumburgi, Creas és Irhoni vásznak
ugyanily minőségű
fehér és színes vászon zsebkendők
valamint eddig nem üsmert
rendkívül tartós
lábravaló vászon.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy legutóbbi bevásárlási utamon raktáramat a legdivatosabb

VALÓDI
13 próbás ezüstneműekkel,
 szebbnél szebb ékszerujdon-ságokkal és szolid kivitelű zseb- és ingaórákkal

dusan felhívtam; ugyanígy a hogy raktáram mind a c. ívekben a legkényesebb ízlést is kielégítheti.

A legjutányosabb és szolid kiszolgálásról kezeskedik kiváló tisztelettel:

Löfkovits Arthur és Tsa
 órás és ékszerész
 Főpiacz 2142. A főposta tőszomszédságában.

ELADÓ
tenyész marha
 AZ ESZTÁRI magyar gulyából 21 db két éves bika, 12 darab részben már lelelt, részben ellős tehén és 7 darab négy éves üsző.
 Venni szándékozók csak március 20-ig jelentkezhetnek ESZTÁRBAN.
Szunyogh Szabolcsnál.

Valódi
NEW-YORKI
 fehér rózsá v. dijeggyel szabadalmavolt
 fahéjmentes szerint 150 foknál gyúró
 szín és szag nélküli

salon égő olajat
 eddig f. l. nem mult minőségben
 jutányos árban ajánl
Geréby Fülöp
 DEBRECZENBEN.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszőrp
köhögés ellen
 mel- és tüdőbetegség részére.
 Ezen szőrp m. l. és torok-bajok ná, rek-dség, idült hurut, inger és számerköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomor-gyengeségnél legjobb sikerrel használják.
 A mellszőrp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.
Kárpáti mellthen
 Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használják a fentebb felsorolt betegségeknél.
 Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerész-nél Kassán. Debreczenben Dr. Roth-schaek V. Emil gyógyszerárban. (Telefon hálózattal 5-dik szám.)

10184 sz.
 1888. tk.
 III.
Arverési hirdetm. kivonat.
 A de'reczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hoffer Lajos végrehajthatónak Sterczel Mártonné Gombos Erzsébet végrehajtható szervenő elleni 194 frt 20 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén fekvő a derecskei 2289. sz. tjkvben A + 2613 hrsz. alatt felvett ingatlanra 242 frt, a derecskei 3982 A + 4424. 9794 hrsz. a felvett ingatlanokra 175 frt a derecskei 3565 sz. tjkvben A + 8039 hrsz. a felvett ingatlanra pedig az 1881. LX. t. cz. 156. §. a) alapján szintén egészben 165 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi márczius hó 30-dik napján délelőtti 9 órakor Derecske község házánál megtartandó nyilvános árverésen

CS. kir. szab. higienikus készítmények a száj és a fogak esztergálására
Dr. Faber M. C. orvostudortól,
 Deb. I. Miksa császár 5. Felsője testorvosa, a becsületrend lovagja stb. Bécsben
Eucalyptus száj-essencia
 Kitértve P. risban 1878.
 A legesszerűbb, legártalmosabb (78% hatóanyag tartalommal), legelismertebb higienikus készítmény a száj ápolására.
a büzös szag leküzdésére,
 a fogak épen tartására, és
mindennemű torokhajtás ellen
 at. Gyermekeknek gurgulizásra iskolában és otthon, és után, és szájgyógyászati célokra is igen ajánlatos.
Néikülözhetlen betegségeket fertőtlenítésére.
Az orosz császár kormány
 által, a minisztérium gyógyászati osztályának 1881. évi január 28-án 681. rendeletével a csász. kórházakba és gyógyintézetekbe bevezetve. — Egy palack ára 120 kr. o. e.
Szavatolt puritas-fogkefék
 szájolt puszpáng és vegyszérelg tisztított sertés-kefék. — Egy db 50 kr. o. e.
Raktárak: Debreczenben: Göttl N. Miskolczon; Dr. Szabó J., Dr. Szabó K., Kurucz J. gyógyszerész. Máhr K. üzletében. Egerben: Göllner L. gyógyszerész. — Szécsény: Pokorny gyógyszerész. Szatmár: Komka Kálm. fűszerkereskedő.
Főszállító telep BÉCS. I. ker. Bauernmarks 3. sz.

a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.
 Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 24 frt 20 kr., 17 frt 50 krt, illetve 16 frt 50 krt, k és z p é n z b e n, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árforlyam-mal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Kelt Debreczenben 1888. évi Dec-ember hó 18-án.
 A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Nagy Károly
 kir. tszéki bíró.

A Holvai Gyula csődtömegéhez
 tartozó még értékesíthető bolti áruk és felszerelvényeknek szabadkézből zárt ajánlat útján leendő értékesítése a csőd választmány által elhatározotván, felhív-va a venni szándékozók, hogy a 650 frtra becsült állványok áru asztalok, kirakat eszközök, szóval az egész bolti felszerelésre, valamint a 2434 frt 44 kr becsértékű varrógépek, géprészek, koszo-ruk, csermák, gombok, rojtok, zsinórok, berlini kötött áruk, kalap forrák stb. s egyéb rövid árukból álló összes bolti árucikkekre vonatkozó készpénz fizetés melletti vétel ígéretet tartalmazó zárt ajánlataikat és pedig akár külön a bolti felszerelésekre, s külön az árucikkekre, akár együttesen mindkettőre a becsár 10%-ának mint bánat pénznek melléklése mellett a f. 1889. márczius 10-ik napjának déli 12 órájáig alólirott tömeg-gondnokhoz (Czepléd utca 2155 sz. a.) a rendes irodai órákban nyújtsák be.
 A csődválasztmány a beérkezett ajánlatok felett f. 1889. márcz. 15-ik napjáig bezárólag határozni fog.
 A zárt ajánlat útján értékesítendő ingók naponként d. u. 3—5 óráig alul-írott nál jelentkezés esetén megtekinthetők.
 Debreczen, 1889. január 23.
Szilágyi Imre
 ügyvéd, csődtömeggondnok.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb érvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
 debreczeni fióktelep áru csarnoka
 ajánl legjobb minőségű szepességű főzelékeket, afonyát, rívizkegombát, gesztenyét, bosznai szilvát, szilva izet pergetett és keretmézét,
 különféle friss minőségű sajtokat, lipói-turót.
 Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri, (bikavér) sashegyi szomoródní,
 tokaji asszu gyógy borokat,
 ó-jamaikai rumot, cognacot,
 olasz, spanyol és franczia borokat,
 teát, thea süteményeket,
 angolnát, caviárt, oroszhaat, szardiniát stb.
 legjutányosabb árak mellett.
 Tisztelettel
 Gazdák és iparosok általános hitel szövetkezet debreczeni fióktelep árucarnoka. Nagyvárud utca, megye-ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb érvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
 debreczeni fióktelep áru csarnoka
 ajánl legjobb minőségű szepességű főzelékeket, afonyát, rívizkegombát, gesztenyét, bosznai szilvát, szilva izet pergetett és keretmézét,
 különféle friss minőségű sajtokat, lipói-turót.
 Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri, (bikavér) sashegyi szomoródní,
 tokaji asszu gyógy borokat,
 ó-jamaikai rumot, cognacot,
 olasz, spanyol és franczia borokat,
 teát, thea süteményeket,
 angolnát, caviárt, oroszhaat, szardiniát stb.
 legjutányosabb árak mellett.
 Tisztelettel
 Gazdák és iparosok általános hitel szövetkezet debreczeni fióktelep árucarnoka. Nagyvárud utca, megye-ház mellett.

Maggi's
BUILLON KIVONATA
 leves-tábla huslével,
 husliszt hüvelyes veteményből
 elismert legjobbak és legolcsóbbak.
 Egy kávéskanálnyi e kivonatból, egy csésze forró vízbe öntve, azonna minden más pótlék nélkül kiváló erős és jóízű huslevest ad.
 Kapható a delicatesz, fűszer és fűszeráru üzletekben.
 Főraktár: Wien, I. Jasomirgosttras e 6.
Raktár Debreczenben:
GERÉBY FÜLÖPNÉL.

Alapítottatott 1858-ban.
WALSER FERENCZ
 első magyar gép- és tüzelőszerek gyára harang és ereöntődeje
 BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.
 Ajánlja gyártmányát mint magyar külölegességet
kutakban és mindennemű szivattyukban
 Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett. ajánlkozik
KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
 felszerelésére
szagmentes úrszékek
 felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.
 Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivanatra díjmentesen küldetnek.
EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

